

4.º Lingua Galega e Literatura / Unidade 8: Que ocorre?

Actividade 1

Enunciado: Forma palabras novas engadindo os prefixos **des-**, **sub-** ou **ante-**.

informar **desinformar**

mariño **submarino**

atar **desatar**

sala **antesala**

liña **subliñar**

director **subdirector**

brazo **antebrazo**

abotoar **desabotoar**

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Forma con corrección palabras cos prefixos sub- , des- e ante- .	Forma con bastante corrección palabras cos prefixos sub- , des- e ante- .	Ten dificultades para formar con corrección palabras cos prefixos sub- , des- e ante- .	Non forma con corrección palabras cos prefixos sub- , des- e ante- .

Estándar de aprendizaxe avaliable

Forma palabras cos prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 2

Enunciado: Escribe tres palabras co prefixo **sub-** e forma unha oración con cada unha.

-
- _____
 - _____
 - _____

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Escribe correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Escribe con bastante corrección oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Cústalle escribir correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Non é quen de escribir correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .

Estándar de aprendizaxe avaliable

Forma palabras cos prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Recoñece o cambio de significado que producen nas palabras os prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 3

Enunciado: Subliña os adverbios nas seguintes oracións.

- Onte ti estabas fóra do cine.
- Nano paseaba tranquilamente.
- O exame saíume mal.
- Vós falades moito despois de clase.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Identifica todos os adverbios que aparecen nas oracións.	Comete menos de tres erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións.	Comete entre tres e catro erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións.	Comete máis de catro erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a noción de adverbio.

Identifica adverbios.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 4

Enunciado: Clasifica os adverbios do exercicio anterior segundo a circunstancia que expresan.

- Tempo: **onte, despois**
- Modo: **mal, tranquilamente**
- Lugar: **fóra**
- Cantidade: **moito**

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Clasifica correctamente todos os adverbios.	Comete menos de tres erros ao clasificar os adverbios.	Comete entre tres e catro erros ao clasificar os adverbios.	Comete máis de catro erros ao clasificar os adverbios.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Identifica e clasificar adverbios.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 5

Enunciado: Completa as oracións cun adverbio do tipo indicado.

- Gustoume (cantidade) _____ esa película.
- (Tempo) _____ irei á biblioteca.
- Estou (lugar) _____.
- Os alumnos fixeron (modo) _____ os deberes.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Sempre escribe o adverbio adecuado para cada situación	Comete un erro ao escribir o adverbio solicitado en cada situación	Comete tantos acertos como erros ao escribir o adverbio solicitado en cada situación	Comete máis erros que acertos ao escribir o adverbio solicitado en cada situación

Estándar de aprendizaxe avaliable

Cóñece a noción de adverbio.
Identifica e clasificar adverbios.

Competencias clave

Competencia en comunicación
Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor
Competencia para aprende a aprender

Actividade 6

Enunciado: Completa.

Os adverbios son palabras que expresan **circunstancias de tempo, lugar, modo ou cantidade**.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece perfectamente a noción de adverbio.	Coñece con bastante corrección a noción de adverbio.	Coñece de forma básica a noción de adverbio.	Non coñece a noción de adverbio.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a noción de adverbio.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 7

Enunciado: Completa estas palabras cos dígrafos necesarios.

carbal**l**o

chaqueta

fer**r**o

mou**ch**o

algun**h**a

capar**uch**a

chamuscar

moch**il**a

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Completa todas as palabras co dígrafo correcto.	Comete menos de tres erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.	Comete entre tres e cinco erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.	Comete máis de cinco erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece o concepto de dígrafo.
Identifica os dígrafos do galego.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 8

Enunciado: Escribe un artigo de opinión sobre a última película de debuxos que miraches ou sobre unha serie.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Escribe artigos de opinión con coherencia na exposición e respectando as regras ortográficas e gramaticais.	Escribe con bastante corrección artigos de opinión con coherencia na exposición e respectando as regras ortográficas e gramaticais.	Ten dificultades para escribir artigos de opinión con coherencia na exposición e respecto ás regras ortográficas e gramaticais.	Non escribe artigos de opinión con coherencia na exposición nin sigue as regras ortográficas e gramaticais.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Recoñecer as características dun artigo de opinión.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 9

Enunciado: Como se chama esta figura literaria e en que consiste?

O tren tose asmaticamente.

Personificación.

Consiste en caracterizar algo non humano, como animais ou obxectos, con calidades humanas.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece correctamente as características da personificación e recoñécea nun texto.	Coñece con bastante corrección as características da personificación e recoñécea nun texto.	Coñece de forma básica as características da personificación e cóstalle recoñecela nun texto.	Non coñece correctamente as características da personificación nin a recoñece nun texto.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñecer as características da personificación.

Recoñecer a personificación nun texto.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Competencia en conciencia e expresións culturais

Actividade 10

Enunciado: Completa.

O **seseo** é un fenómeno moi frecuente na **fala galega**. Tipos de seseo:

- Seseo **explosivo**: no inicio da sílaba.
- Seseo **implosivo**: no final da sílaba.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece con total corrección o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Coñece con bastante corrección o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Coñece de forma básica o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Non coñece o fenómeno do seseo na fala nin as súas características.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece o fenómeno do seseo na fala e as súas características.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 11

Enunciado: Forma palabras novas engadindo os prefixos **des-**, **sub-** ou **ante-** e escribe o significado.

ollos **anteollos** título **subtítulo**

Que se pon diante dos ollos.

Que vai por debaixo do título.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Forma correctamente palabras cos prefixos sub- e ante- e reconece o cambio de significado que producen nelas.	Forma con bastante corrección palabras cos prefixos sub- e ante- e reconece o cambio de significado que producen nelas.	Comete un erro ao formar correctamente palabras cos prefixos sub- e ante- e reconecer o cambio de significado que producen nelas.	Non forma correctamente palabras cos prefixos sub- e ante- nin reconece o cambio de significado que producen nelas.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Forma palabras cos prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Reconece o cambio de significado que producen nas palabras os prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Competencia en sentido de iniciativa espírito emprendedor

Actividade 12

Enunciado: Escribe dúas palabras co prefixo **sub-** e forma unha oración con cada unha.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Escribe correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Escribe con bastante corrección oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Cústalle escribir correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .	Non é quen de escribir correctamente oracións que conteñan palabras co prefixo sub- .

Estándar de aprendizaxe avaliable

Forma palabras cos prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Recoñece o cambio de significado que producen nas palabras os prefixos: **sub-**, **des-** e **ante-**.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 13

Enunciado: Subliña os adverbios nas seguintes oracións.

- Onte ti estabas fóra do cine.
- Nano paseaba tranquilamente.
- O exame saíume mal.
- Vós falades moito despois de clase.
- Raúl entrou no salón e sentou alí comodamente.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Identifica todos os adverbios que aparecen nas oracións	Comete menos de tres erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións	Comete entre tres e cinco erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións	Comete máis de cinco erros ao identificar os adverbios que aparecen nas oracións

Estándar de aprendizaxe avaliable

Localiza a información nun texto.

Coñece a noción de adverbio.

Identifica adverbios.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 14

Enunciado: Clasifica os adverbios do exercicio anterior segundo a circunstancia que expresan.

- Tempo: **onte, despois.**
- Lugar: **fóra, alí.**
- Modo: **mal, tranquilamente, comodamente.**
- Cantidad: **moito.**

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Clasifica correctamente todos os adverbios.	Comete menos de tres erros ao clasificar os adverbios.	Comete entre tres e cinco erros ao clasificar os adverbios.	Comete máis de cinco erros ao clasificar os adverbios.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Identifica e clasificar adverbios.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 15

Enunciado: Completa as oracións cun adverbio do tipo indicado.

- Xiana conduce (modo) _____.
- (Tempo) _____ irei á biblioteca.
- Chegou (lugar) _____ a tempo.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Relaciona correctamente a palabra co seu antónimo.	Comete un erro ao relacionar palabras co seu antónimo.	Comete dous erros ao relacionar palabras co seu antónimo.	Comete tres ao relacionar palabras co seu antónimo.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece o concepto de palabra sinónima e antónima e identifica este tipo de palabras.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 16

Enunciado: Que son os adverbios?

Os adverbios son palabras que expresan circunstancias de tempo, lugar, modo ou cantidade.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece perfectamente a noción de adverbio.	Coñece con bastante corrección a noción de adverbio.	Coñece de forma básica a noción de adverbio.	Non coñece a noción de adverbio.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a noción de adverbio.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 17

Enunciado: Completa estas palabras cos dígrafos necesarios.

colleita

chaqueta

ficha

carro

algunha

galletas

chamuscar

mochila

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Completa todas as palabras co dígrafo correcto.	Comete menos de tres erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.	Comete entre tres e cinco erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.	Comete máis de cinco erros ao completar as palabras co dígrafo correcto.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece o concepto de dígrafo.
Identifica os dígrafos do galego.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 18

Enunciado: Como se chama esta figura literaria e en que consiste?

As estrelas mírannos
mentres a cidade sorrí.

Personificación.

Consiste en caracterizar algo non humano, como animais ou obxectos, con calidades humanas.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece correctamente as características da personificación e recoñécea nun texto.	Coñece con bastante corrección as características da personificación e recoñécea nun texto.	Coñece de forma básica as características da personificación e cóstalle recoñecela nun texto.	Non coñece correctamente as características da personificación nin a recoñece nun texto.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Le un texto coa entoación e ritmo adecuados.
Coñecer as características da personificación.
Recoñecer a personificación nun texto.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística
Competencia para aprender a aprender
Competencia en conciencia e expresións culturais

Actividade 19. Completa.

O **seseo** é un fenómeno moi frecuente na **fala galega**.

Tipos de seseo:

- Seseo **explosivo**: no inicio da sílaba.
 - Exemplo: **sereixa** (cereixas) ou **sapatilla** (zapatilla).
- Seseo **implosivo**: no final da sílaba.
 - Exemplo: **arros** (rroz).

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece con total corrección o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Coñece con bastante corrección o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Coñece de forma básica o fenómeno do seseo na fala e as súas características.	Non coñece o fenómeno do seseo na fala nin as súas características.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece o fenómeno do seseo na fala e as súas características.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor